

รายงานโรคและภัยสุขภาพที่น่าสนใจ ตามแนวชายแดน

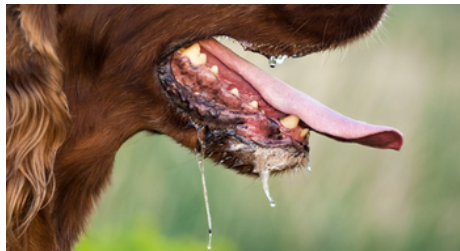
ประจำสัปดาห์ 1 - 7 ก.พ. 2567

เหตุการณ์อื่น ๆ ที่สำคัญประจำสัปดาห์

- 30 มกราคม 2567 กรมควบคุมโรค ร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลาง ภูมิภาคและท้องถิ่น จ. สงขลา รวมถึงด่านพรมแดนรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ร่วมกันจัดการประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมและซ้อมแผนเพื่อรับมือกับโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ด่านพรมแดนสะเตาและด่านพรมแดนรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ 30 - 31 มกราคม 2567 ณ โรงแรมเอ็มบีไอริสรีสอร์ทด้านนอกและพื้นที่ด่านพรมแดนสะเตาและด่านพรมแดนรัฐเคดาห์ มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 100 คน ในการประชุมได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในแต่ละด้านของการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า การส่งต่อและการจัดการด้านการแพทย์ การป้องกันควบคุมโรคในสัตว์และการบริหารจัดการที่ด่านชายแดน จากการซ้อมแผนผลที่ได้ในครั้งนี้ สามารถนำไปพัฒนาแนวทางการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างด่านสะเตาและด่าน Bukit Kayu Hitam เพื่อตอบโต้โรคพิษสุนัขบ้ารวมถึงพัฒนาแนวทางการดำเนินงานจัดการโรคและภัยสุขภาพอื่น ๆ ที่ยังเป็นความท้าทายระหว่างการทำงานของสองพรมแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 28 มกราคม 2567 คณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติของสาธารณรัฐประชาชนจีน ได้รายงานองค์การอนามัยโลกว่าพบผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H10N5) โดยผู้ติดเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ดังกล่าว นับเป็นรายแรกของประเทศจีนและของโลกโดยผู้เสียชีวิต เพศหญิง อายุ 63 ปี อาชีพชาวนา อาศัยที่เมืองชวนเจิง มณฑลอันฮุย เริ่มป่วย 30 พ.ย. และเสียชีวิต 16 ธ.ค. 2566 ขณะนี้อยู่ระหว่างการสอบสวนโรคยังไม่พบผู้ป่วยเพิ่มเติม จากผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการจากเนื้อเยื่อที่เก็บไว้ในตู้เย็น จำนวน 7 ตัวอย่าง พบผลบวกต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดนกสายพันธุ์ A (H10N5) จำนวน 2 ตัวอย่าง

“ โรคพิษสุนัขบ้า ” ภัยร้ายใกล้ตัว...แต่ป้องกันได้

จากรายงานเหตุการณ์ตรวจสอบข่าวการระบาดในประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ระหว่างวันที่ 29 ม.ค. - 4 ก.พ. 2567 รายงานว่าศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จังหวัดขอนแก่น ตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้าในหัวสุนัขตัวที่ถูกสุนัขที่ตรวจพบเชื้อพิษสุนัขบ้าก่อนหน้านี้กัด โดยสุนัขที่ถูกกัดอายุ 3 เดือน เป็นสุนัขมีเจ้าของอาศัยอยู่ในพื้นที่ ต. ศรีสองรัก อ. เมือง จ. เลย ต่อมาสุนัขตัวดังกล่าวได้เสียชีวิต ข้อมูลจากศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ 4 พบว่าในช่วง 3 สัปดาห์ที่ผ่านมาตรวจพบเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าในหัวสุนัขจำนวน 3 ตัวอย่าง ซึ่งเป็นสุนัขมีเจ้าของ 2 ตัวอย่างและสุนัขจรจัด 1 ตัวอย่าง ตามที่ทราบกันว่าโรคพิษสุนัขบ้าเป็นโรคติดต่อที่มีความรุนแรงและอันตรายถึงชีวิต หากไม่ได้รับวัคซีนในการป้องกันตั้งแต่เริ่มแรก ผู้ป่วยเสียชีวิตทุกราย ขณะที่ประเทศไทยได้จัดกิจกรรมรณรงค์อย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อให้ประชาชนตระหนักถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า แต่ยังคงพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี ข้อมูลจากกองระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าย้อนหลังไปตั้งแต่ ปี 2561 - 2566 พบผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 34 ราย โดยปีที่พบผู้เสียชีวิตมากที่สุดคือ ปี 2561 พบผู้เสียชีวิตด้วยโรคดังกล่าวจำนวน 17 ราย ปีต่อ ๆ มายังคงพบประปรายอย่างต่อเนื่องโดยพบผู้เสียชีวิตปีละ 3 ราย จนถึงปี 2566 โรคพิษสุนัขบ้าหรือโรคกลัวน้ำ เกิดจากเชื้อไวรัสก่อโรคในสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมทุกชนิด เช่น สุนัข แมว วัว ควาย ลิง ชะนี เป็นต้น สำหรับประเทศไทยพบว่าสุนัขเป็นสัตว์ที่ได้รับรายงานว่าเป็นโรคนี้อันดับแรกเมื่อเทียบกับสัตว์ชนิดอื่น ๆ โรคนี้อาจมีความรุนแรงมากหากติดเชื้อจนมีอาการป่วยไม่สามารถรักษาให้หายได้ผู้ป่วยจะเสียชีวิตทุกราย เชื้อโรคพิษสุนัขบ้าติดต่อสู่คนจากการถูกสัตว์ที่เป็นโรค กัด ข่วน เลีย น้ำลายกระเด็นเข้าทางตา ปาก หรือบาดแผลตามผิวหนัง โดยเชื้อไวรัสจะเพิ่มจำนวนที่บริเวณแผลที่ถูกกัด หลังจากนั้นหลายสัปดาห์ถึงหลายเดือนจะเริ่มมีอาการป่วย อาการป่วยจะช้าหรือเร็วขึ้นอยู่กับจำนวนเชื้อที่ได้รับและตำแหน่งบาดแผล หากอยู่ใกล้สมอง เชื้อจะเข้าสู่ระบบประสาทส่วนกลางหรือเข้าสู่สมองได้เร็วและเสียชีวิตในที่สุด การให้ความสำคัญกับสัตว์เลี้ยงโดยเฉพาะสุนัขและแมวที่เลี้ยงในครัวเรือนหรือแม้แต่สุนัขจรจัด ให้เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคดังกล่าวทุกปีและหากผู้ใดถูกสุนัขแมว ข่วน เลีย กัด โดยเฉพาะเป็นสัตว์ที่ไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีน ควรล้างทำความสะอาดบริเวณที่ถูกสัมผัส และรีบพบแพทย์ทันทีเพื่อลดความเสี่ยงจากการเสียชีวิต

ข้อแนะนำสำหรับเจ้าหน้าที่

จนท. แจ่ง อสต. ประสานกับ จนท. สาธารณสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและปศุสัตว์อำเภอร่วมกันประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านทราบถึงอันตรายของโรคพิษสุนัขบ้า สาเหตุของโรค การสังเกตอาการสัตว์ที่เข้าข่ายสงสัยและวิธีป้องกันตนเองจากการถูกสุนัขกัด รวมทั้งการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อถูกสุนัขกัด ขณะที่หน่วยงานที่ดูแลเรื่องสุนัขจรจัดควรร่วมมือกับปศุสัตว์อำเภอในการบริหารจัดการเรื่องสุนัขจรจัดในพื้นที่ เพื่อลดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคพิษสุนัขบ้า เช่น การฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ทำหมันสุนัขจรจัด เป็นต้น รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ลูกบ้านนำสัตว์เลี้ยง เช่น สุนัข แมว เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทุกปี โดยอาจจัดหน่วยเคลื่อนที่เพื่อบริการการฉีดวัคซีนให้สัตว์เลี้ยงตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อความสะดวกและจงใจให้เกิดความร่วมมือแก่ลูกบ้าน สำหรับประชาชนสามารถป้องกันตนเองได้โดยหากถูกสุนัขหรือแมวที่ไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนแน่ชัด กัด ข่วนหรือถูกเลีย บริเวณที่มีบาดแผลให้รีบล้างแผลด้วยน้ำสะอาดและพบแพทย์ทันที เพื่อรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสถานพยาบาลที่ใกล้ที่สุด

ติดต่อ
oic.ddc@gmail.com
02-5903832
www.ddc.go.th/oic

รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล โดย

โครงการพัฒนาขีดความสามารถการทำงานร่วมกับหลายภาคส่วนเพื่อการตรวจจับและตอบสนองต่อภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขในพื้นที่ชายแดน
สำนักงานความร่วมมือระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข
สนับสนุนโดยศูนย์ความร่วมมือ ไทย - สหรัฐ ด้านสาธารณสุข

อ้างอิง

- <https://ddc.moph.go.th/brc/news.php?news=40375&deptcode=>
- <https://www.pidst.or.th/A619.html>
- <https://www.siphospital.com/th/news/article/share/579>
- ขอบคุนข้อมูลจาก : กลุ่มความร่วมมือและประสานกอนามัยระหว่างประเทศ (IHR) กองระบาศวทยา กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข จุดประสานงานกฏอนามัยระหว่างประเทศ (IHR-NFP) ประจำประเทศไทย
- ขอบคุนภาพจาก : <https://www.siphospital.com/th/news/article/share/579>
- ขอบคุนภาพจาก : https://www.matichon.co.th/columnists/news_897718#google_vignette